

Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka

Lista zadań nr 7. Tydzień rozpoczynający się 19. kwietnia

Zadania

1. Wykazać, że dla rozkładu Cauchy'ego wartość oczekiwana nie istnieje.

$$f(x) = \frac{1}{\pi \cdot (1 + x^2)}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

2. Zmienne losowe $X_1, X_2, \dots, X_n$ są niezależne i mają ten sam rozkład. Dodatkowo, $E(X_i) \neq 0$.

Znaleźć wartość oczekiwaną zmiennej $Y_k = \frac{\sum_{j=1}^k X_j}{\sum_{i=1}^n X_i}$.

3. Załóżmy, że istnieje $E(X^2)$. Udowodnić, że istnieje też $E(X)$.

4. Dystrybuenta zmiennej losowej X to $F_X(x) = 1 - \frac{9}{x^2}$, dla $x \in [3, \infty)$. Znaleźć wartość oczekiwaną i wariancję tej zmiennej.

5. Dane są niezależne zmienne losowe X, Y o rozkładzie $U[0, 1]$. Niech x, y będą wylosowanymi wartościami zmiennych X, Y . Odcinek $[0, 1]$ podzielony jest zatem na trzy części (być może jedna część ma długość 0). Jakie jest prawdopodobieństwo, że z tych trzech części można utworzyć trójkąt?

[Do zadań 6–8] Niech (X_1, X_2) będzie dwuwymiarową zmienną losową o gęstości $f(x_1, x_2) = \frac{1}{\pi}$, dla $0 < x_1^2 + x_2^2 < 1$.

6. Znaleźć gęstości brzegowe zmiennych X_1, X_2 .

7. Wykazać że współczynnik korelacji zmiennych X_1, X_2 jest równy zero. Wykazać, że zmienne są zależne.

8. Niech $X_1 = Y_1 \cos Y_2$, $X_2 = Y_1 \sin Y_2$, gdzie $0 < Y_1 < 1$, $0 \leq Y_2 \leq 2\pi$. Znaleźć gęstość $g(y_1, y_2)$ zmiennej (Y_1, Y_2) . Sprawdzić czy zmienne Y_1, Y_2 są niezależne.

9. Dana jest n -wymiarowa zmienna losowa $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)^T$. Zmienną $\mathbf{Y} = (Y_1, \dots, Y_n)^T$ określamy następująco:

$$Y_1 = \bar{\mathbf{X}}, \quad Y_k = X_k - \bar{\mathbf{X}} \quad \text{dla } k = 2, \dots, n.$$

Znaleźć wartość Jacobianu

$$J = \begin{vmatrix} \frac{\partial x_1}{\partial y_1} & \frac{\partial x_1}{\partial y_2} & \cdots & \frac{\partial x_1}{\partial y_n} \\ \frac{\partial x_2}{\partial y_1} & \frac{\partial x_2}{\partial y_2} & \cdots & \frac{\partial x_2}{\partial y_n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial x_n}{\partial y_1} & \frac{\partial x_n}{\partial y_2} & \cdots & \frac{\partial x_n}{\partial y_n} \end{vmatrix}.$$

10. Dane są zmienne losowe $X_1, \dots, X_n$. Udowodnić, że:

$$\sum_{k=1}^n (X_k - \mu)^2 = \sum_{k=1}^n (X_k - \bar{\mathbf{X}})^2 + n (\bar{\mathbf{X}} - \mu)^2. \quad (1)$$

[Zadania 11–12] Zakładamy, że niezależne zmienne losowe X_k podlegają rozkładowi $N(\mu, \sigma^2)$.

11. **E1** Znaleźć (wraz z uzasadnieniem) rozkład zmiennej $M = \frac{n}{\sigma^2} \cdot (\bar{\mathbf{X}} - \mu)^2$
12. **E1** Załóżmy, że zmienne $\bar{\mathbf{X}} = \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n X_k$ oraz $S^2 = \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n (X_k - \bar{\mathbf{X}})^2$ są niezależne. Korzystając z równania (1) udowodnić, że $\frac{nS^2}{\sigma^2} \sim \chi^2(n-1) \equiv \text{Gamma}\left(\frac{1}{2}, \frac{n-1}{2}\right)$

[Do zadań 13–14] Boki prostokąta są niezależnymi zmiennymi losowymi X_1 i X_2 o rozkładzie $U[1, 2]$. $Y_1 = 2X_1 + 2X_2$ jest obwodem tego prostokąta, $Y_2 = X_1X_2$ oznacza pole tego prostokąta.

13. **E1** Znaleźć wartości oczekiwane i wariancje zmiennych Y_1, Y_2 . (Odp.: 6, $2/3$ dla Y_1 , $9/4$, $55/144$ dla Y_2).
14. **E1** Obliczyć wartość współczynnika korelacji ρ zmiennych Y_1, Y_2 . (Odp.: $3\sqrt{330}/55$).

Witold Karczewski